

„Portrety sławnych lwowiaków” według Kazimierza Chodzińskiego

Działalność twórcza międzynarodowej sławy artysty Kazimierza Chodzińskiego (1861–1921) jest w Polsce, poza plaketami i medalami licznie zachowanymi w zbiorach muzealnych, mało znana.

Wywodził się z artystycznej rodziny, w której ojciec Karol i dziadek Zachariasz byli malarzami. Po zdobyciu wykształcenia w Krakowie i Wiedniu założył w 1883 roku pracownię rzeźby kościelnej działającą w Krakowie i Warszawie, a także na zlecenia w wielu innych polskich miastach. W 1904 wyjechał do Stanów Zjednoczonych, gdzie powstały najbardziej obecnie znane jego dzieła rzeźbiarskie.

W ostatnim dziesięcioleciu życia osiadł we Lwowie, gdzie zajął się wykonywaniem portretów w formie plaket i medali, cieszących się niezwykłą popularnością. Stworzył ich ponad 100 i obok Jana Raszki był najbardziej wziętym medalierem. Sportretował czołowych przedstawicieli polityki, wojska, duchowieństwa, działaczy społecznych i kulturalnych, głównie wywodzących się ze środowiska lwowskiego. Jego prace powielone w wielu egzemplarzach trafiły do czołowych zbiorów polskich, duży zbiór prac znajduje się także we Lwowie w Galerii Narodowej i Muzeum Historycznym.

Portrety te były formą niewielkiego pomnika, upamiętnienia, a jednocześnie zachowania od zapomnienia wizerunku, w formie dużo trwalszej niż oferowała to ówczesna fotografia. Powstawały w oparciu o fotografie właśnie bądź przedstawienia graficzne. Wykonywały je czołowe polskie odlewnie. Sportretowani należeli do aktywnie działających we Lwowie przedstawicieli zasłużonych dla miasta rodzin, członków towarzystw i kleru, między innymi sportretowani zostali: Władysław Bandurski (1865–1932), biskup, kaznodzieja, działacz niepodległościowy, Maria Dulębianka (1861–1919), działaczka społeczna, feministka, malarka, pisarka, publicystka, czy Bolesław Orzechowicz (1847–1927), mecenas kultury i sztuki, podróżnik, kolekcjoner, darczyńca Muzeum Narodowego we Lwowie. Wszyscy oni znali się wzajemnie i przyczynili do rozwoju Lwowa jako głównego ośrodka kultury i nauki w okresie zaborów i w nowo tworzonej państwowości po pierwszej wojnie światowej.